

Саванець Віктор Романович

Заступник начальника управління - начальник відділу адміністрування ПДВ

управління податків та зборів з юридичних осіб

ГУ ДФС у Тернопільській області

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В УКРАЇНІ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що введення в дію в 2015 році системи електронного адміністрування податку на додану вартість (далі - СЕА ПДВ) вплинуло на певні важливі етапи його справляння. Податок на додану вартість є бюджетоформуючим, оскільки складає 40 % від загальної суми доходів Державного бюджету України.

Метою даної роботи є висвітлення особливостей запровадження та визначення певних неузгодженостей, розкриття деяких проблемних аспектів, які стосуються дії СЕА ПДВ.

Під СЕА ПДВ варто розуміти технічний засіб, який зосереджений на забезпеченні обліку адміністрування ПДВ. Система передбачає використання електронного рахунку, який є головною складовою СЕА ПДВ. Основна мета впровадження - безперервний контроль за формуванням та відшкодуванням ПДВ [1].

Основним нововведенням стало запровадження на законодавчому рівні абсолютно нового поняття: реєстрація податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі - ЄРПН), в якій загальна сума податку не перевищує суму, обчислену відповідно до п.200 1.3 ст.200 Податкового кодексу України [3].

У рамках проведення податкової реформи СЕА ПДВ в Україні було запроваджено зміни згідно Закону України від 28 грудня 2014 р. № 71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих

актів України щодо податкової реформи», яким були внесені зміни до Податкового кодексу України в частині його доповнення статтею 201¹ «Електронне адміністрування податку на додану вартість» [2].

Адміністратором даної системи електронного адміністрування виступає Державна податкова служба України.

У багатьох іноземних державах запровадження електронного адміністрування пройшло досить успішно, тому Україна поклала великі надії на дану систему. Дійсно, коли в Азербайджані ввели електронні рахунки податкові надходження збільшились вдвічі, такий же ефект був у Болгарії. Успішно використовують електронне адміністрування податків такі країни як: Таджикистан, Тайвань, Румунія та багато інших [4]. Передбачалось, що використання електронного адміністрування значно скоротить тіньовий сектор економіки. Але, все ж таки, є не правильним порівнювати результати діяльності системи з наведеними країнами, адже потрібно враховувати різну економічну, політичну та соціальну ситуацію країни для запровадження таких систем. Тому не варто очікувати такої ж віддачі в нашій державі.

Беручи до уваги суттєві зміни в системі адміністрування податку на додану вартість, неготовність платників податків до введення системи адміністрування і з врахуванням змін внесених до Податкового кодексу України, ця система вводилась поетапно: у пробному режимі - з 1 січня до 1 липня 2015, а на постійній основі з 1 липня 2015 року.

Державна податкова служба України спільно з Державною казначейською службою України визначають: періодичність, структуру та формат обміну інформацією і реєстрами платників податку, які є необхідні для забезпечення діяльності СЕА ПДВ.

Незважаючи на те, що СЕА ПДВ є електронним сервісом, однак на практиці мають місце наступні випадки:

- штучне втручання у формування відомостей в СЕА ПДВ;
- затримки у реєстрації податкових накладних;

- проблеми подання уточнюючих розрахунків, а саме своєчасність збільшення суми до сплати;

- несвоєчасне списання коштів з ПДВ-рахунку до бюджету;

Проаналізувавши введення в дію СЕА ПДВ, можна зробити загальний висновок, що процес адміністрування на етапі її впровадження не вирішив усіх проблем, однак є взагалі позитивним кроком, що забезпечує більш прозоре адміністрування.

Список використаних джерел:

1. Грицюк А.Г. Перспективи попередження зловживань з ПДВ запровадженням спеціальних рахунків. *Форум права*. 2011. № 3. С. 178-185.

URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index (дата звернення: 27.01.2020)

2. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи: Закон України від 28.12.2014 р. № 71-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/71-19> (дата звернення: 27.01.2020)

3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-У (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 27.01.2020)

4. Сокотенюк С.М. Особливості прийняття та застосування електронного адміністрування ПДВ в Україні. *Ефективна економіка*. 2016. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4859> (дата звернення: 27.01.2020)